

Nationaal Archief
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Nummer Toegang: 1.01.47.13

**Inventaris van het archief van de
Admiraliteitscolleges: Verzameling P. en G. van
Olivier, 1656-1806**

Versie: 01-05-2021

W.W. van Driel

Nationaal Archief, Den Haag 1978

This finding aid is written in Dutch.

I N H O U D S O P G A V E

Beschrijving van het archief.....	5
Aanwijzingen voor de gebruiker.....	6
Openbaarheidsbeperkingen.....	6
Beperkingen aan het gebruik.....	6
Materiële beperkingen.....	6
Aanvraaginstructie.....	6
Citeerinstructie.....	6
Archiefvorming.....	7
Geschiedenis van de archiefvormer.....	7
Geschiedenis van het archiefbeheer.....	7
De verwerving van het archief.....	7
Inhoud en structuur van het archief.....	8
Ordering van het archief.....	8
Verwant materiaal.....	9
Beschikbaarheid van kopieën.....	9
Publicaties.....	9
Beschrijving van de series en archiefbestanddelen.....	11
a. Algemeen.....	11
b. Leden, ministers en beambten.....	12
c. Convoeien en Licenten.....	13
d. Convoeieering en bescherming van schepen.....	16
e. Handel en Visserij.....	17
f. Navigatie.....	18
g. Koloniën.....	19
h. Vreemde Mogendheden.....	20

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF

Naam archiefblok:

Admiraliteitscolleges XXA Paulus - Olivier

Archiefbloknummer:

189

Omvang:

46 inventarisnummer(s); ; 0,54 meter

Taal van het archiefmateriaal:

Het merendeel der stukken is in het Nederlands.

Soort archiefmateriaal:

Normale geschreven en gedrukte teksten. De Nederlandstalige stukken van vóór ca. 1700 zijn geschreven in het gotische cursiefschrift, met name in de oud-Hollandse klerkencursief.

Archiefdienst:

Nationaal Archief

Locatie:

Den Haag

Archiefvormers:

Admiraliteitscolleges (1586-1795)
Comité tot de Zaken van de Marine
Zeeraad der Bataafsche Republiek
Olivier, Pieter Paulus van
Olivier, Gerrit van

Samenvatting van de inhoud van het archief:

Het archief bevat stukken over diverse ambten bij de Admiraliteitscolleges, diverse stukken (meest resoluties van de Staten van Holland uit de 18e eeuw) over de heffing van convooien en licenten en enige losse stukken over diverse onderwerpen betreffende handel en scheepvaart.

Aanwijzingen voor de gebruiker

OPENBAARHEIDSBEPERKINGEN

Volledig openbaar.

BEPERKINGEN AAN HET GEBRUIK

Reproductie van originele bescheiden uit dit archief is, behoudens de algemene regels die gelden voor het kopiëren van stukken, niet aan beperkingen onderhevig. Er zijn geen beperkingen krachtens het auteursrecht.

MATERIËLE BEPERKINGEN

Het archief kent beperkingen voor het raadplegen van stukken als gevolg van slechte materiële staat.

AANVRAAGINSTRUCTIE

Openbare archiefstukken kunnen online worden aangevraagd en gereserveerd. U kunt dit ook via de terminals in de studiezaal van het Nationaal Archief doen. Om te kunnen reserveren dient u de volgende stappen te volgen:

1. [Creëer een account of log in.](#)
2. Selecteer in de archiefinventaris een archiefstuk.
3. Klik op 'Reserveer' en kies een tijdstip van inzage.

CITEERINSTRUCTIE

Bij het citeren in annotatie en verantwoording dient het archief tenminste éénmaal volledig en zonder afkortingen te worden vermeld. Daarna kan worden volstaan met verkorte aanhaling.

VOLLEDIG:

Nationaal Archief, Den Haag, Admiraliteitscolleges XXA Paulus - Olivier, nummer toegang 1.01.47.13, inventarisnummer ...

VERKORT:

NL-HaNA, Admiraliteiten / Van Olivier, 1.01.47.13, inv.nr. ...

Archiefvorming

GESCHIEDENIS VAN DE ARCHIEFVORMER

De hierna beschreven archivalia zijn afkomstig van mr. Pieter Paulus en Gerrit van Olivier; en hebben uitsluitend betrekking op hun functies respectievelijk in de "Admiraliteit op de Maze" (Paulus), het "Comitté tot de zaken van de Marine" (Paulus/Olivier) en de "Zeeraad der Bataafsche Republiek" (Olivier)

Mr. Pieter Paulus (1753/4-1796) stond bekend als Nederlands rechtsgeleerde en politicus. In 1785 aanvaardde hij de functie van advocaat-fiscaal bij de Admiraliteit op de Maze. ¹ In februari 1788 werd hij daaruit ontslagen wegens patriottische gezindheid. ² Paulus werd op 1 maart 1796 tot president van de Nationale Vergadering, de "democratische vervanger" van de dan opgeheven Staten-Generaal, gekozen. Een longontsteking deed hem echter een kleine twee weken, daarna op 13 maart, plotseling overlijden. In 1795 en 1796 was hij voorzitter van het "Committé tot de zaken van de Marine". Van deze laatste functie en zijn functie m.b.t. de Admiraliteit op de Maze zijn in deze verzameling stukken te vinden.

Waarschijnlijk zijn de archivalia later aangevuld door Gerrit van Olivier. Deze trouwde namelijk in 1798 met de weduwe van Paulus, Françoise Vockestaert (1755-1807); en zal daardoor de beschikking over diens nagelaten papieren hebben gehad. Gerrit van Olivier (1759-1827) eveneens patriot heeft, mede onder invloed van zijn duitse vriend Bennet, zijn leven voor een groot deel gewijd aan de natuurwetenschappen. Ten tijde van de "Republiek" was hij lid van diverse comité's waaronder het "Committé tot de zaken der Marine" (1795-1798) en later de "Zeeraad der Bataafsche Republiek". Na 1813 verkoos Olivier een ambtloos bestaan; zijn aandacht weer richtend op de wetenschap.

Van beider handen zijn diverse publicaties verschenen op respectievelijk politiek en staatkundig; en wetenschappelijk gebied. ³

GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEFBEHEER

De betreffende archivalia werden door het Gemeentearchief Rotterdam in 1978 aan het Algemeen Rijksarchief overgedragen. ⁴

DE VERWERVING VAN HET ARCHIEF

De rechtstitel is (nog) onbekend.

¹ Commissiebenoeming Archief Staten Generaal inv.no.122.93 folio 7; april 7.

² Zie archief "Admiraliteiten"; Verzameling XXXVII "Van der Heim" [1.01.47.27], inv.no. 318.

³ Zie Van der Aa - Biographisch Woordenboek.

⁴ Zie hiervoor in de correspondentie 1e afdeling A.R.A.: 1977 C 326/vdM.h. en 1978 114/vD.h.

Inhoud en structuur van het archief

ORDENING VAN HET ARCHIEF

De redactie en ordening van de stukken is zo veel mogelijk aangepast bij de inventaris van Dr. J. de Hullu - "Archieven der Admiraliteits-colleges" met aanhangsel, Den Haag 1924. Er is niet gepoogd een splitsing van de stukken naar colleges te bewerkstelligen. Dit daar dan inventarisnummers uit hun gevonden samenstelling moesten worden gehaald.

Verwant materiaal**BESCHIKBAARHEID VAN KOPIEËN**

Inventarisnummers van dit archief zijn niet in kopievorm beschikbaar

PUBLICATIES

Van der Aa - "*Biographisch Woordenboek*". Haarlem, 1852-1878. H.J. Colenbrander - "*De Patriottentijd*" I - III. 's-Gravenhage 1897-1899. P.H. Suringar - "*Biografische Aantekeningen betreffende mr. Pieter Paulus*". Leiden, 1879.

BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDDELEN

A. ALGEMEEN

1	Alfabetisch repertorium op de resoluties van de "Admiraliteit op de Maze".
1656-1776.
onvolledig.	1 pak
2	Register, waarin afgeschreven de gebruikelijke formuleringen van benoemingen,
afrekeningen etc.; met voorbeelden.
1757.	1 deel met 4 stukken

B. LEDEN, MINISTERS EN BEAMBTEN

- 3** Stukken betreffende het ambt van "Commies Generaal" der diverse admiraliteitscolleges.
1760-1783; 1795.
gedeeltelijk gedrukt. 1 omslag
- 4** Stukken betreffende de "Contrarolleurs der convooien en licenten".
1786-1802.
Met afschriften vanaf 1597
(eind 19e eeuw) 1 pak
- 5** Extract-resoluties van de "Staten van Holland en Westfriesland" aangaande de post van ontvanger der convooien en licenten te Haarlem.
1792.
gedrukt. 2 stukken
- 6** Briefwisseling tussen het "Staatse Bewind" en het "Wetgevend lichaam der Bataafsche Republiek" betreffende de aanstelling van inspecteurs der convooien en licenten. Met concept-memories van G. van Olivier.
1803-1804 1 omslag
- 7** Extract-resoluties van de "Staten Generaal", de "Admiraliteit op de Maze" en extract-decreten van de "Zeeraad der Bataafsche Republiek" aangaande commiesen ter recherche vrij van inlegering van soldaten.
1685-1803.
gedeeltelijk gedrukt. 1 omslag

C. CONVOOIEN EN LICENTEN

- 8** Extract-resoluties, rapporten enz. van de Staten van Holland en Westfriesland" en een extract-decreet van de "Vergadering van de Provisionele represanten van 't volk van Holland" betreffende de wolhandel, de wolfabrieken en de ververijen.
1703-1796. 1 pak
gedeeltelijk gedrukt.
- 9** Extract-resoluties van de "Gecommitteerde Raden ter Admiraliteit op de Maze" betreffende diverse zaken over de convoaien en licenten.
1711-1787. 1 pak
gedeeltelijk gedrukt.
- 10** Extract-resoluties van en requesten aan de "Staten van Holland en Westfriesland" aangaande de invoer van mout en gerst.
1724-1781. 1 omslag
gedrukt.
- 11** Stukken betreffende de binnenlandse paspoorten.
1727-1798. 1 omslag
gedeeltelijk gedrukt.
- 12** Extract-resoluties van de "Staten van Holland en Westfriesland" rakende de tolheffingen te Wenen, te Well in Gelderland, te Gorichem, te Paltz in Urmont en bij de Villa Franca in de Middellandse Zee.
1729-1787. 1 omslag
gedrukt.
- 13** Stukken betreffende het "defricheren van landbouwgronden in de Meierij van den Bosch" gelegen.
ze helft 18e eeuw 1 omslag
- 14** Stukken betreffende de "grutters van het platteland".
(1748) 2 stukken
- 15** Stukken betreffende de uitvoer van granen.
1757-1795. 1 omslag
gedeeltelijk gedrukt.
- 16** Stukken betreffende de belasting vermindering op de invoer van tabak.
1765;1786. 1 omslag
gedeeltelijk gedrukt.
- 17** Stukken betreffende het tarra gewicht van de diverse vervoerde goederen.
1767. 1 omslag
- 18** Extract-resoluties van de "Staten van Holland en Westfriesland" aangaande de suikerhandel.
1767-1780. 1 omslag
gedrukt.
- 19** Extract-resoluties van de "Staten van Holland en Westfriesland" t.b.v. de olieslagers en zeepzieders aangaande de invoer van lijn-, kool- rond- en platzaad.
1769;1775. 1 omslag
gedrukt.

-
- 20** Extract-resoluties van en requesten aan de "Staten van Holland en Westfriesland" aangaande het laden en lossen op de binnenvaart; en de vaart op het eiland Marken.
1769-1793.
gedrukt. 1 omslag
- 21** Plakkaten van de "Staten van Holland en Westfriesland", en de "Staten Generaal" op de invoer van rundvee.
1769-1796.
gedrukt. 1 omslag
- 22** Extract-resoluties van de "Staten van Holland en Westfriesland" en van de "Raad van Dordrecht", aantekeningen enz. betreffende de in- en uitvoer van zout.
1777-1778.
gedeeltelijk gedrukt. 1 pak
- 23** Stukken betreffende klachten over de convooien en licenten door de ingezetenen van de "Meyerei van den Bosch" en van zes dorpen in de Langstraat gelegen.
1785-1789.
gedeeltelijk gedrukt. 1 pak
- 24** Stukken betreffende het geschil aangaande de convooien en licenten tussen de ontvanger Poell en de "Magistraat van Venlo".
1787. 2 katernen
- 25** Stukken betreffende de "commerciehandel"; vnl. rakende de belastingen op de diverse goederen.
1787-1795.
gedeeltelijk gedrukt. 1 pak
- 26** Extract uit het register der "Generale verklaringe ten Comptoir te Schenkenschans" zijnde een opgave van de schippers en schepen die in november 1790 de Waal zijn afgevaren.
1790.
met lakcachets. 1 katern
- 27** Instructie voor de commissaris collecteur der convooien en licenten te Oosterhout.
eind 18e eeuw. 1 katern
- 28** Memorie aangaande "de wijze der heffing van de convoyen en licenten, ende kunstgrepen die gepractiseerd werden onder de verscheidene Collegiën ter Admiraliteit voornamentlijk te Amsterdam en Rotterdam, om deze middelen te frauderen".
z.j. 1 katern
- 29** Ingekomen brief bij Pieter Paulus, president van het "Comité tot de Marine", van J. Hubert jr., betreffende de verhoging van de franse invoerrechten in de Brabantse en Luikse kwartieren.
1795.
Met bijlagen,
1795.
gedeeltelijk gedrukt. 1 omslag
- 30** Stukken aangaande een wijziging in het Placcaat van 31 juli 1725, over een

- vermindering van convooi- en licentgelden op verzoek van kooplieden.
1796-1805. 1 pak
gedeeltelijk gedrukt.
- 31** Stukken betreffende de requesten van scheepsmeters inhoudende klachten over de
instructie van 5-11-1798. 1 omslag
1798-1799.
gedeeltelijk gedrukt.
- 32** Stukken aangaande het wegen en meten van goederen te Amsterdam.
1800-1801. 4 stukken
Met bijlagen,
1718, 1790
– gedeeltelijk gedrukt.
– waarschijnlijk door C. Samuel in handen gesteld van G. van Olivier.
- 33** Stukken betreffende het passagegeld van goederen vervoerd van en naar het
buitenland via het grondgebied van de "Bataafsche Republiek". 1 omslag
1797-1801.
- 34** Brieven van de commissaris der convooien en licenten te Vlissingen en van de Raad
aldaar gericht aan de agent van Financiën der Bataafsche Republiek aangaande de
uitvoer van gedestileerd naar Engeland. 1 omslag
1800-1801.
- 35** Ingekomen brieven bij G. van Olivier aangaande klachten van kooplieden over het
transitorecht, geheven over goederen, te vervoeren tussen het hertogdom Berg,
Spanje en Portugal. 1 omslag
1802.
- 36** Brief van de commissaris van de convooien en licenten van Amsterdam gericht aan
de Zeeraad betreffende het transito van suiker en katoen. Afschrift. 2 stukken
1803
Met de adviezen van de commissaris van Rotterdam, Amsterdam en Harlingen.
1803.
- 37** Stukken betreffende te kort berekende rechten in de rekening over 1804 van M. van
Toulon, ontvanger der convooien en licenten in Gouda. Afschriften. 1 omslag
1806.
- 38** Afwijzende beschikking van de "Secretaris van Staat voor de Finantiën"; op een
request van de gewezen commies-collecteur der convooien en licenten te Nijmegen
J. Paulus om vermindering van boeten wegens een tekort op zijn rekening van
boeten wegens een tekort op zijn rekening van het jaar 1803. 2 stukken
1806.
- 39** Deductie van de Zeeraad inzake het geschil van Gerard Klaasen met de Substituut
fiscaal der convooien en licenten te Rotterdam aangaande de invoer van
buitenlandse jenever. 1 katern
z.j.
gedrukt.

D. CONVOOIEERING EN BESCHERMING VAN SCHEPEN**40**

Requesten van kooplieden uit Amsterdam, Rotterdam, Dordrecht en Schiedam gericht aan de Staten Generaal bevattende een verzoek om bescherming voor hun schepen.

1785-1786.

gedeeltelijk gedrukt.

2 katernen

E. HANDEL EN VISSERIJ**41**

"Consideratiën en beantwoording van de Gecommitteerden van het College ter Admiraliteit op de Maze op de memoriën van Cornelis van Bekum over een middel tot benificeering van de inlandsche Hennip".

1749.
gedrukt.

2 katernen

F. NAVIGATIE**42**

Stukken betreffende de verbetering der navigatie.
1785-1786.

1 omslag

G. KOLONIËN

- 43** Rapport van de luitenant ter zee H.Hartman voor P.Paulus, advocaat fiscaal van de Admiraliteit op de Maze aangaande de staat van de financiën in West Indië. 1785-1786. 1 katern
- 44** Stukken betreffende de onderzoeken in opdracht van de Admiraliteit op de Maze door de luitenant ter zee Frans Smeer aangaande de sluikhandel in Essequibo, Demerary en Berbice. 1787. 1 pak
- 45** Stukken betreffende de legermacht in Essequibo en Demerary. 1802-1805. 1 omslag
Niet raadpleegbaar
gedeeltelijk gedrukt.

H. VREEMDE MOGENDHEDEN**46**

Statistiek van de handel en de scheepvaart van Groot Brittanië over de jaren 1789-1800 en 1802. Met bijlagen aangaande de Act of Navigation.

1792

Afschriften.

z.j.

4 stukken